ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Q. V. N.**, zastoupeného JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2018, č. j. OAM-177/LE-LE05-LE05-PS2-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 2. 2019, č. j. 17 A 7/2019 - 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému advokátovi žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (spolu s dalšími 24 osobami) byl dne 21. 8. 2018 zadržen policií Spolkové republiky Německo bezprostředně po překročení státní hranice a následně byl předán na základě readmisní dohody do ČR. Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, rozhodnutím ze dne 24. 8. 2018 zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění podle §

124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). V průběhu zajištění žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu. Podle žalovaného existovaly oprávněné důvody se domnívat, že žádost byla pouze účelová, tj. byla podána pouze s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění, proto jej „přezajistil“ podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, rozhodnutím ze dne 29. 8. 2018. Doba zajištění byla stanovena na 110 dnů, tj. do 13. 12. 2018.

[2] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný prodloužil zajištění žalobce do 23. 12. 2018. Důvody zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byly nadále splněny. Existovaly oprávněné důvody se domnívat, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění a nebylo možné účinně uplatnit zvláštní opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu, a to tím spíše, že po vydání negativního rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2018 ve věci mezinárodní ochrany bylo žadateli zřejmé, že mu nebude po pravomocném ukončení řízení o mezinárodní ochraně umožněno setrvat na území ČR. Žalobce tak bude mít zvýšenou motivaci přerušit kontakty se správním orgánem, aby zabránil výkonu správního vyhoštění. K době, o kterou bylo zajištění prodlouženo, žalovaný uvedl, že do dne 13. 12. 2018 běží lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ze dne 22. 11. 2018. Žalovaný neměl informaci o tom, zda žalobce žalobu podal, a nebylo možné předjímat, zda tak učiní, a v důsledku toho bude mít nadále postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Doba 10 dnů by podle žalovaného měla být dostatečná pro objasnění této otázky.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Soud připomněl, že původní rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 29. 8. 2018 potvrdil rozsudkem ze dne 17. 10. 2018, č. j. 17 A 125/2018 – 38. Nejsou mu přitom známy žádné nové skutečnosti, které by mohly značnou měrou ovlivnit jeho předchozí závěry. Žalovaný prodloužením zajištění žalobce nepochybil. V době vydání napadeného rozhodnutí již žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci, přičemž proti tomuto rozhodnutí bylo možné podat žalobu. S ohledem na skutečnost, že původním rozhodnutím byl žalobce zajištěn do 13. 12. 2013, nemohl by žalovaný v této lhůtě dostatečně rychle a adekvátně reagovat na případné podání žaloby. Lhůta prodlužující zajištění o 10 dnů byla stanovena v minimálně nezbytném rozsahu, aby mohlo dojít k řádnému administrativnímu postupu podle toho, zda se v případě nepodání žaloby bude postupovat podle zákona o pobytu cizinců, nebo zda v případě podání žaloby bude žalobce i nadále považován za žadatele o mezinárodní ochranu.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Žalovanému muselo být zřejmé, že stěžovatelovo zajištění nemůže vést ke svému cíli, neboť pouhým podáním žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany mohl stěžovatel dosáhnout propuštění ze zajištění. Krajský soud stejně jako žalovaný nedůvodně předpokládal, že připadá v úvahu možnost, že stěžovatel žalobu proti neudělení mezinárodní ochrany nepodá. Žalovaný přitom fakticky uznal a poměrně přesvědčivě

zdůvodnil, že stěžovatel učiní za účelem zmaření svého vyhoštění jakýkoliv krok. V případě zajištění je třeba vždy zkoumat účelnost zajištění. O zajištění nelze rozhodnout, je-li zcela zřejmé, že zajištění nemůže vést k dosažení svého účelu.

[6] U stěžovatele byla takřka vyčerpána zákonná doba zajištění a bylo zřejmé, že po jejím uplynutí bude stěžovatel propuštěn a ubytován v pobytovém středisku pro žadatele o mezinárodní ochranu a pokud bude chtít, jednoduše takové zařízení opustí a odcestuje. Desetidenní zajištění stěžovatele tak nesledovalo žádný logický účel. Nemůže obstát ani odůvodnění žalovaného, že nebylo zřejmé, zda stěžovatel žalobu proti neudělení mezinárodní ochrany podá. V takovém případě by jednoznačně byly využity instituty zákona o pobytu cizinců – zajištění podle § 124 odst. 1 citovaného zákona.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud předesílá, že skutkově a právně obdobnými věcmi se již opakovaně zabýval např. v rozsudcích ze dne 18. 7. 2019, č. j. 7 Azs 104/2019 – 26, ze dne 13. 6. 2019, č. j. 9 Azs 104/2019 – 30, a ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 Azs 105/2019 – 25. V nyní posuzované věci neshledal žádný důvod se od svých dříve vyslovených závěrů odchýlit a na plné odůvodnění těchto rozsudků pro stručnost odkazuje.

[11] V citovaných rozsudcích soud neshledal nezákonným postup žalovaného, který prodloužil zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a zákona o azylu o 10 dnů v situaci, kdy byla žádost těchto žadatelů o mezinárodní ochranu zamítnuta, ale běžela lhůta pro podání žaloby, přitom nebylo zřejmé, zda žadatel žalobu podá. Prodloužení zajištění v popsané situaci nelze hodnotit jako *a priori* neúčelný postup, jak tvrdí stěžovatel.

[12] V nyní posuzované věci (shodně jako ve výše citovaných věcech) existovala oprávněná domněnka, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel byl policejní hlídkou (společně s dalšími osobami, mimo jiné stěžovateli ve věcech citovaných výše v bodu [10]) kontrolován po překročení státní hranice mezi ČR a Německem, přičemž se nijak netajil tím, že jeho původní cílovou zemí bylo Německo. Státním orgánům Německa uvedl nesprávnou totožnost. S ohledem na absentující vazby k osobám na území ČR a nedostatek finančních prostředků je pravděpodobné, že by po propuštění ze zařízení pro zajištění cizinců zamířil opět za hranice státu. Tuto domněnku žalovaný odůvodnil již v původním rozhodnutí o zajištění stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu ze dne 29. 8. 2018. Nejvyšší správní soud potvrdil správnost těchto závěrů, následně aprobovaných krajským soudem, v rozsudku ze dne 2. 5. 2019, č. j. 7 Azs 522/2018 – 33. Současně potvrdil, že uložení pouze zvláštních opatření

by v případě stěžovatele nebylo účinné. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že ve věci nenastala změna okolností, která by odůvodňovala odlišné posouzení.

[13] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovatelovu tvrzení, podle kterého žalovanému mělo být zřejmé, že stěžovatel žalobu proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany podá, a prodloužení jeho zajištění tedy nebylo účelné. Ačkoliv podání žaloby se jeví jako logický krok neúspěšného uchazeče o mezinárodní ochranu ve stěžovatelově postavení, žalovaný tento krok nemohl automaticky považovat za jistý. Nelze vyloučit, že by se stěžovatel ihned po propuštění ze zajištění na základě rozhodnutí ze dne 29. 8. 2018, které stanovilo jeho zajištění do 13. 12. 2018, uchýlil do ilegality a případně pokračoval v cestě do Německa, aniž by žalobu proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany podal. Ostatně, sám stěžovatel v kasační stížnosti potvrdil důvodnost domněnky, že je ochoten učinit za účelem zmaření svého vyhoštění jakýkoliv krok. I kdyby pravděpodobnost podání žaloby byla vysoká, v případě jejího nepodání a propuštění stěžovatele ze zajištění by tak s ohledem na skutkové okolnosti bylo s velkou pravděpodobností zmařeno provedení jeho vyhoštění. Již v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 - 48, přitom Nejvyšší správní soud potvrdil, že účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění (příp. vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu) pro případ, že by se toto rozhodnutí stalo vykonatelné v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.

[14] Zákon o pobytu cizinců neumožňuje zajistit cizince, který byl již dříve zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, přičemž doba zajištění stanovená v rozhodnutí ministerstva uplynula a cizinec má stále status žadatele o mezinárodní ochranu podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu (a to i v případě, že tento status si cizinec zachoval podáním žaloby proti rozhodnutí o mezinárodní ochraně, viz rozsudky ze dne 7. 2. 2019, č. j. 1 Azs 412/2017 - 47, nebo ze dne 21. 12. 2018, č. j. 4 Azs 193/2017 - 75). To však nevylučuje možnost „přezajistit“ cizince ze zajištění podle § 46a zákona o azylu zpět do režimu zákona o pobytu cizinců poté, co řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu bylo pravomocně ukončeno a rozsudek krajského soudu, kterým bylo přezkoumáno toto rozhodnutí, nabyl právní moci. Takový cizinec již pozbyl postavení žadatele o mezinárodní ochranu [§ 2 odst. 1 písm. b) zákon o azylu], a je proto na něj plně použitelný zákon o pobytu cizinců (viz rozsudek ze dne 8. 3. 2017, č. j. 10 Azs 332/2016 – 32). Posledně uvedený závěr platí i pro situaci, kdy cizinec žalobu proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany nepodal. V takovém případě již nemá postavení žadatele o mezinárodní ochranu a může (za splnění dalších zákonných podmínek) být zajištěn podle zákona o pobytu cizinců. Krajský soud proto správně vyhodnotil, že podání žaloby má vliv na to, zda na stěžovatele bude možné vztáhnout zákon o pobytu cizinců a případně jej opět zajistit za účelem správního vyhoštění, což byl ostatně účel jeho původního zajištění ze dne 24. 8. 2018.

[15] Pro to, aby nebyla tato možnost zmařena, bylo účelné prodloužit zajištění stěžovatele nyní napadeným rozhodnutí o deset dnů, než bude zřejmé, zda žalobu proti neudělení mezinárodní ochrany podal. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem uzavřel, že prodloužení zajištění, ke kterému žalovaný přistoupil, sledovalo legitimní cíl a bylo v souladu s právní úpravou.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[16] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[18] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 16. 1. 2019, č. j. 17 A 7/2019 – 18, ustanoven zástupcem advokát JUDr. Ing. Jakub Backa. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 3.400 Kč. Tuto částku pak soud zvýšil podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce jako plátce povinen odvést. Částka v celkové výši 4.114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. července 2019

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu